

Pontsteiger, een eigentijdse stadspoort aan het IJ

Pontsteiger is het resultaat van een meervoudige architectenopdracht uit 2007. Bij de ontwikkeling van de nieuwbouwwijk Houthaven formuleerde de gemeente Amsterdam de ambitie een iconisch woongebouw aan het IJ te creëren. Op de plek van de pontsteiger in het IJ die sinds de jaren vijftig dienst deed als vertrekpunt van het veer tussen Amsterdam en Noord-Holland. Hier zou - in lijn met eerdere ontwikkelingen langs de zuidelijke IJ-oever - een landmark voor de nieuwe wijk Houthaven moeten verrijzen.

De winnende inzending van Arons en Gelauff architecten voegde enkele ambities toe. Pontsteiger ligt niet aan, maar in het water en legt daarmee optimaal contact met het IJ, dat de rol van centrale rivier in Amsterdam geleidelijk overneemt van de Amstel.

Het gebouw maakt een uitnodigend gebaar naar Amsterdam-Noord dat transformeert van 'de overkant' naar een aantrekkelijk stadsdeel aan de zonnige kant van het IJ. Met het pontveer aan de Pontsteiger wordt de verbinding over het water ook fysiek gelegd. Door de opgetilde stoelvorm van het gebouw biedt Pontsteiger niet alleen wonen met uitzicht, maar ook een uitnodigende openbare ruimte, een plein in het IJ. Ten tijde van de prijsvraag was de toegestane hoogte gemaximeerd op 145 meter. Arons en Gelauff kozen ervoor om aan te sluiten bij de hoogte van de bestaande hoogbouw rond het IJ - rond de 90 meter hoogte. Het ontwerp stelt de bewoner centraal. In hoge woontorens kiezen bewoners meestal voor appartementen op de onderste of juist de bovenste woonlagen. De lager gelegen appartementen zijn aantrekkelijk vanwege het contact met de omgeving. Terwijl appartementen bovenin geliefd

zijn vanwege het uitzicht en ook de status die het verschaft. Woningen in het midden zijn minder populair. De stoelvorm van Pontsteiger, met veel woningen onderin en bovenin, en weinig woningen in het slanke deel daartussen, speelt hierop in.

Elegante paviljoens

Om het stedelijk leven naar binnen te halen, is het woongebouw 7 meter opgetild. Het plein binnen het volume biedt een goed geproportioneerde openbare ruimte aan het water. Vanaf alle kanten blijven de zichtlijnen onder het gebouw open. Het grote gebouw is hierdoor verrassend lichtvoetig. Onder de robuuste hoofdvorm liggen elegante paviljoens met daarin de entrees en een gevarieerd stedelijk programma. Hier ontstaat een zachte overgang tussen binnen en buiten en een menselijke schaal aan de voet van de hoogbouw. Het plein, ontworpen door Hanneke Kijne van Hosper, gaat een dialoog aan met de paviljoens. Met als resultaat een aangename, beschutte ruimte aan het IJ.

Constructie

Het gebouw heeft een betonconstructie met gietbouw in de kelders en laagbouw en gebruikt prefab stapelbouw voor de torens. Tussen de torens is vanaf 60 meter hoogte een staalconstructie gehangen voor de acht woonlagen in de brug.

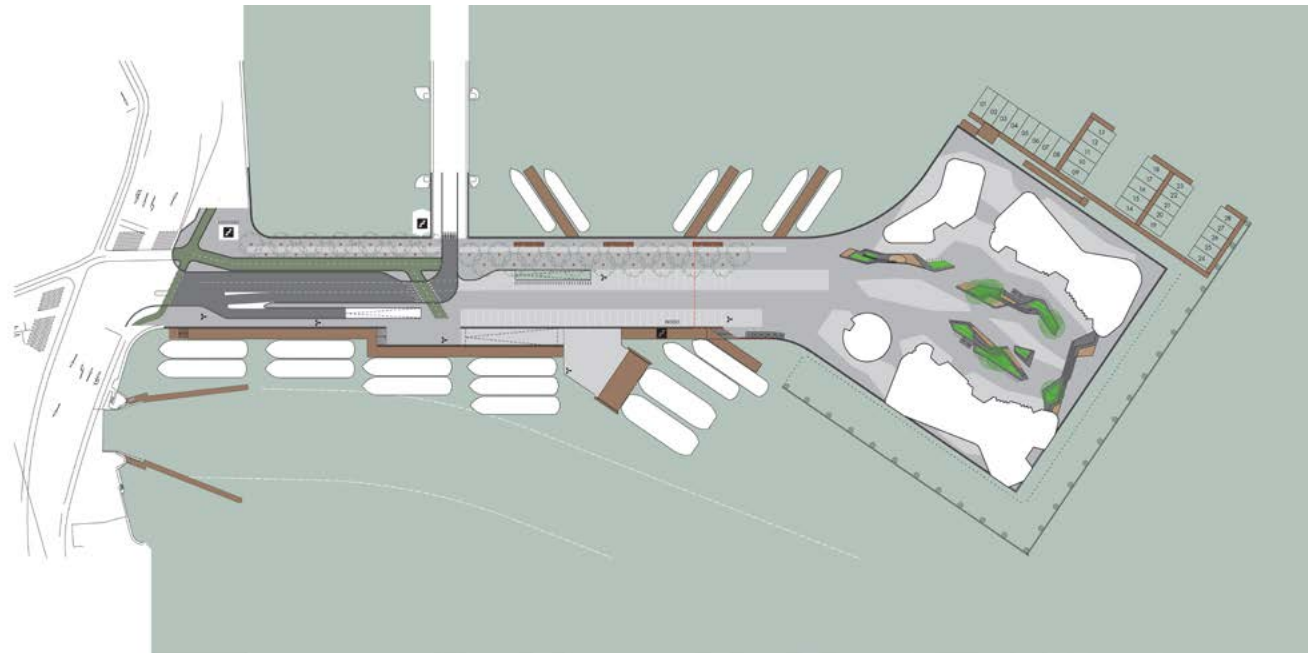
In de lage U van het gebouw en de torenpoten zijn de huurwoningen. In het bruggedeelte liggen uitsluitend koopwoningen. Hier is bijna iedere woning uniek door een zeer vergaande keuzevrijheid voor de kopers in grootte en inrichting.

Gevel kleurt mee met het weer

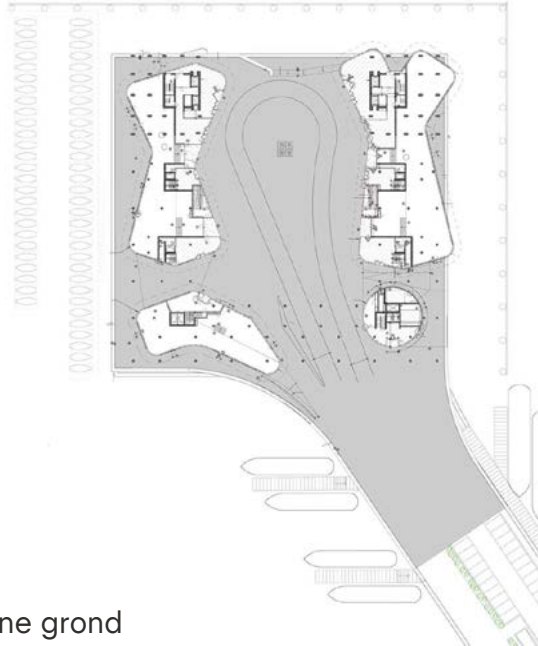
In het ontwerp van de gevels is de huid als een continu grid over de hoofdvorm gelegd. Buitenruimtes liggen binnen deze schil om windluwe balkons te creëren.

Gevelsteen

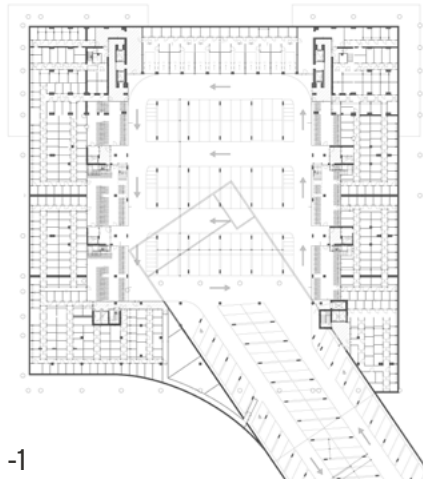
Voor de gevels werd in samenwerking met Koninklijke Tichelaar uit Makkum een speciale glazuur ontwikkeld waardoor er zes verschillende tinten steen in het gebouw voorkomen. Het gebouw kleurt mee met het weer: licht als de wolken grijs zijn, goud gloeiend bij een heldere zonsondergang. Dichterbij vallen de groene kopertinten op die mooi kleuren bij het water van het IJ.

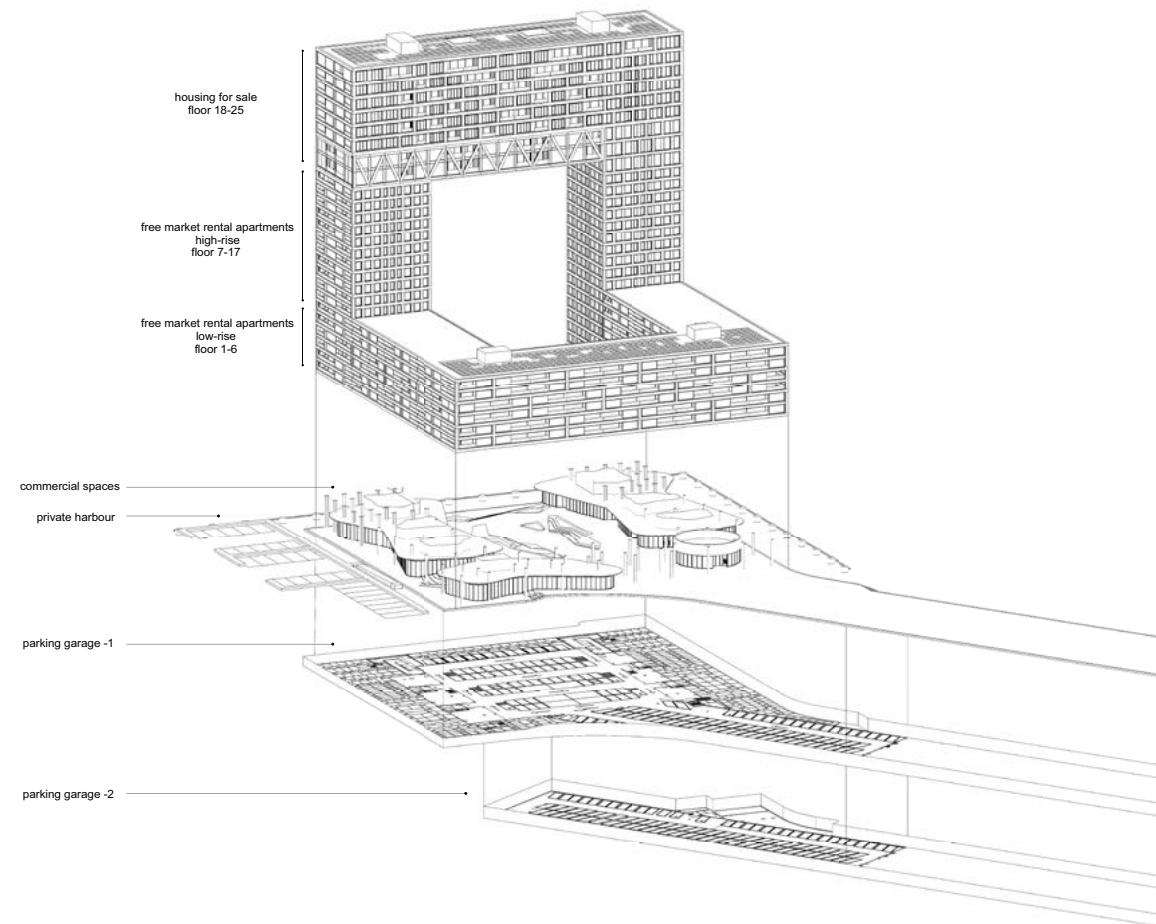
situatie kistdam

began grond

kelder -1

programmatische opbouw

